

## Column

Bruce Schoelitz

## Vreemde eetgewoonten

Voedsel is van belang, dat weet iedereen. Het is zo belangrijk voor ons, dat eten niet zomaar het opnemen van de benodigde voedingsstoffen is; het is een beleving! En daar houden we als mens maar vreemde eetgewoonten aan over. Urenlang wordt het voedsel bereid, gesneden, gespiesd, gefruit, gebakken, gefrituurd, gestoomd, gekookt of juist niet en wordt de vis rauw, maar mét uitjes, gegeten. Er worden vogeltjes volgegoten met cognac en vervolgens in één keer in zijn geheel, maar wel achter een servetje, verorberd. De overgebleven groenten van eerdere maaltijden worden samen met een overvloed aan aardappelen fijngestampd tot een eentonige, smakeloze stampot. Vreemde eetgewoonten komen echter niet alleen bij de mens voor. Ook insecten hebben er een handje van, vaak niet eens zo ver van eigen huis.



Foto: Bart Merkus



Foto: Bruce Schoelitz

*... papiervisje hebben een verfijnde smaak; zij genieten vooral van de witte letters 'houtskool' op de zak kolen ...*

Neem nu het papiervisje. Deze primitieve, zilverkleurige insectensoort is in staat om cellulose af te breken en kan daardoor leven van materialen als papier. Door deze eigenschap staan ze niet echt bekend als gastronomen. Maar is dat zo? Net zoals mensen, bij wie er voor velen niets gaat boven een op houtskool gegrilde Thüringer Bratwurst of maïskolf, hebben ook papiervisjes een verfijnde smaak ontwikkeld; zij genieten niet zozeer van het vlees, maar vooral van de witte letters 'Houtskool' op de zak kolen.

Tot grote spijt van de Fransen hebben stofluizen geen lever. Stofluizenleverpaté en stofluizenleverterrine zullen we dus niet voorgeschoteld krijgen in de restaurants met Michelin-ster. Voor menig stofluis is dit goed nieuws. Een ander voordeel van het missen van een lever is, dat je voedsel kunt eten dat van levensbelang zijnde processen in de lever verstoort, zoals bestrijdings-

middelen tegen knaagdieren. De in Nederland gebruikte anti-knaagdiermiddelen remmen de bloedstolling. Ze zorgen ervoor dat vitamine K niet meer wordt gevormd in de lever. Daardoor worden geen bloedstollingsfactoren aangestuurd. Net als snoepgoed hebben de lokazen een opvallende kleur om aan te geven dat ze slecht voor ons zijn. De stofluizen hoeven zich daar dus niets van aan te trekken en kunnen zich ongegeneerd tegoed doen. En dat is te zien: ze krijgen er een kleurtje van!

Misschien zijn de ectoparasieten nog wel het meest interessant. Niet alleen vanwege de eetgewoonten, maar zeker ook omdat we zelf regelmatig op het menu staan. Bedwantsen, steekmuggen, vlooien, luizen; echte connaisseurs met passie voor gastronomie. Zij gaan voor echt vers. Met gevaar voor eigen leven halen ze het benodigde voedsel uit de levende gastheren en -dames. Perfecte smaak en altijd de juiste temperatuur. Eén van de meest gehate ectoparasieten bij de Britten is waarschijnlijk de paardenluisvlieg, zoals de naam doet vermoeden een

*... van het eten van knaagdierbestrijdingsmiddelen krijgen stofluizen een kleurtje ...*

parasiet van onder meer paarden. Het eten van paard wordt door de Britten als barbaars beschouwd. Razend snel loopt de vrij platte, gedrongen vlieg over het lichaam van zowel paard als mens – ik spreek als ervaringsdeskundige – op zoek naar een geschikte plaats om de proboscis door de huid te steken en zich te vullen met de levenssappen van het zoogdier. Tot zover niets bijzonders. De eetgewoonte van de paardenluisvlieg werd pas vreemd, toen ik erachter kwam waar de laatste ingezonden exemplaren naar het KAD vandaan kwamen: de penis van een hengst. Ach ja, in andere delen van de wereld is ossenpenissoep een delicatess, dus misschien zijn die paardenpenisluisevliegen zo gek nog niet!

Bruce Schoelitz werkt als ecoleoloog bij het Kenniscentrum Dierplagen (KAD) in Wageningen. bschoelitz@kad.nl